

duin

- ★ **KATTEN**
- ★ **BERGERBOS**
- ★ **TEXEL**
- ★ **MARQUETTE**

Nieuwe grondwaterverordening in Zuid-Holland

door CHARLES VAN SCHAİK

In Zuid-Holland is onlangs bij besluit van Provinciale Staten de Verordening Grondwaterbeheer van deze provincie vastgesteld.

WAT IS DIT ?

Dat kunnen we zien aan de huidige verordening, die in 1970 in werking trad. Het doel hiervan is het streven naar een evenwichtige grondwaterhuishouding. Hierbij moet de onttrekking van het grondwater zodanig verdeeld worden, dat een passende kwaliteit van het grondwater gewaarborgd blijft (dit betekent vnl. het tegengaan van verzilting). Zoveel mogelijk van het te onttrekken grondwater moet volgens het provinciale beleid ten goede komen aan de drinkwatervoorziening. Naar gelang de hoeveelheid van het grondwater welke wordt gewonnen, moet deze óf van een vergunning voorzien zijn, óf alleen maar aangemeld worden.

WAAROM WORDT DEZE VERORDENING VERNIEUWD?

Dit is een gevolg van de Grondwaterwet, welke in 1975 werd ingediend en uiteindelijk in mei 1981 door de Eerste Kamer werd aangenomen. Deze wet draagt het grondwaterbeheer over aan de provincies. Dit wordt gedaan, omdat de provincies direct met de belangen van grondwaterverbruik (industrie, drinkwater) en grondwaterstand (natuurbehoud, landbouw) te maken hebben. Bovendien zijn of worden zij belast met de ruimtelijke ordening en de waterhuishouding in hun gebied. Deze wet bepaalt tevens, dat de provincies een grondwaterplan moeten maken. Hier wordt momenteel aan gewerkt. Zo'n plan gaat als uitgangspunt dienen voor de te nemen beslissingen omtrent vergunningsaanvragen.

COMMISSIES

Er zijn twee commissies die in deze kwestie overheden en belanghebbenden kunnen adviseren.

De ene opereert op landelijk niveau, te weten de Commissie Grondwaterbeheer. Hiervan is de technische subcommissie belangrijk, welke gevraagd of uit eigen beweging adviseert over o.a. de gevolgen van grondwateronttrekkingen en/of infiltraties. Deze commissie (als omschreven in de Grondwaterwet) bestaat uit vele vertegenwoordigers van ministeries, provincies en waterschappen, waaronder ook ambtenaren die het natuurbehoud en de milieubescherming vertegenwoordigen.

De andere commissie is van provinciale samenstelling. In Zuid-Holland zal deze voor het gemak bestaan uit twee commissies, te weten de Commissie Waterbeheer Z-H. en de Provinciale Raad Milieuhygiëne (waarin o.a. de particuliere provinciale milieubeschermingsorganisatie zitting heeft). Hierin dienen vertegenwoordigd te zijn de agrarische, industriële, recreatieve en natuurbehoudssector, alsmede waterschappen en gemeenten. De commissie, die de provincie van advies heeft moeten dienen over de verordening grondwaterbeheer, heeft voorgesteld de twee zojuist genoemde commissies samen te voegen tot één adviesorgaan voor water- en milieubeheer.

Om een goede stroomlijning te verkrijgen, moeten de oude - door de provincies zelf bepaalde - verordeningen worden veranderd, waarbij verstrekte richtlijnen en benodigde goedkeuring vanuit het Ministerie ervoor zorgen, dat de regeltjes van de verschillende provincies enigszins overeenkomen.

WAT WORDT IN DE NIEUWE VERORDENING GEREGLD?

Hierin zal staan in welke gevallen een wateronttrekking vergunningplichtig is, dan wel alleen maar aangemeld hoeft te worden. Verder staat erin welke commissie gehoord moet worden en welke gegevens bij de aanvraag overlegd moeten worden.

De Provincie handhaaft de grenzen voor het vaststellen van de vergunningsplicht op hetzelfde niveau als van de huidige verordening.

BEZWAREN.

In een brief aan het Provinciaal Bestuur van Zuid-Holland hebben wij enkele opmerkingen over het ontwerp van de Grondwaterverordening Z-H gemaakt.

Deze betreffen met name de verplichting van de provincie de landelijke en/of de provinciale commissie te horen. Dit hoeft volgens de ontwerp-verordening slechts bij onttrekkingen tot 1 miljoen m³/jaar (indien t.b.v. een bouwput: 3 mln. m³/jr.). Dit zijn echter forse hoeveelheden, waarbij in een omringend natuurgebied sterke waterstandsverlaging kan optreden. Veel ernstiger is het nog, wanneer dit in een natuurgebied (als de duinen) zal plaatsvinden. Het is dan noodzakelijk via één der commissies het natuurbelofsstandpunt gehoord te hebben.

Bij uitbreiding van bestaande winningen hoeft volgens het voorstel geen der commissies te worden gehoord. Het zal duidelijk zijn, dat een uitbreiding (er worden geen hoeveelheden genoemd) minstens zoveel gevolgen kan hebben voor de hydrologie van een gebied als een eerste onttrekking. Wij hebben geadviseerd de commissies te laten horen bij onttrekking dan wel uitbreiding van onttrekking vanaf 100.000 m³/jaar.

Overigens is het onduidelijk wat de relatie is tussen beide commissies, waarvan één landelijk en één provinciaal. Hierover hebben wij opheldering gevraagd.

Een laatste opmerking hebben wij geplaatst over de gegevens, die bij een vergunningaanvraag vermeld dienen te worden. Natuur en landschap kunnen hierbij geheel ongenoemd blijven. Het is echter onontbeerlijk, dat bij een vergunningaanvraag ook wordt aangegeven wat de gevolgen van de onttrekking zijn voor natuur en landschap. Dan pas kan men tot een goede afweging komen omtrent de vergunningverlening.

BESLUIT.

In de definitieve verordening, die door de provincie is aangenomen, is aan geen van de door ons ingediende

bezwaren tegemoet gekomen. Op grond van de 10 jaar ervaring met het beoordelen van vergunningaanvragen, acht de provincie zich kapabel genoeg onttrekkingen boven de 100.000 m³/jaar te beoordelen, ook op de gevolgen voor natuur en landschap.

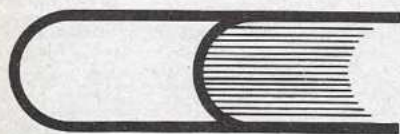
Het gaat de provincie te ver om voor elke vergunningsaanvraag te eisen dat mogelijke gevolgen voor natuur en landschap worden aangegeven, daar de meeste onttrekkingen in stedelijke gebieden plaatsvinden. Het is aan de provincie zelf om hierover, indien zij dat o.a. aan de hand van het toekomstige grondwaterplan noodzakelijk acht, nader onderzoek hierover in te stellen.

Het is te betreuren dat op deze wijze de beslissingen van de provincie zonder

inbreng van een commissie van deskundigen worden genomen. Controle en invloed op de besluitvorming wordt hierdoor ekstra bemoeilijkt. Nu worden veel besluiten in eigen kring genomen, over onttrekkingen die - zoals de provincie in haar reactie bevestigt - tot op zeer grote afstand van het onttrekkingspunt gevolgen kunnen hebben.

Wij zien dit somber in, temeer daar door de provinciale adviescommissie zelf reeds wordt aangegeven, dat "het aspect natuurbehoud wat op de achtergrond is geraakt", hetgeen naar onze mening nog zeer eufemistisch is uitgedrukt.

Middels inspraak in het te formuleren grondwaterplan zullen wij wederom op deze materie terugkomen.

publicaties

De Kust

DOEKE EISMA & TOON FEY, 1982. *De kust van Rottum tot Calais*. Uitgeverij Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen.

Voor liefhebbers van geschiedschrijving is kort geleden een nieuw standaardwerk verschenen. In het rijk geïllustreerde boek "de kust van Rottum tot Calais" wordt uitgebreid ingegaan op de wordingsgeschiedenis van de Nederlandse en Belgische kuststrook in al haar aspecten.

De invalshoek die in dit boek gekozen is, is het ontstaan en de ontwikkeling van de duinen langs de Nederlandse en Belgische kust. Het verhaal begint zo'n 10.000 jaar geleden met het aflopen van de laatste ijstijd en eindigt in het heden. Gekoppeld aan deze geschiedenis wordt verhaald over de wijze waarop de mens in de loop der tijden heeft ingespeeld en ingegrepen op de ontwikkelingen in dit randgebied tussen land en water.

In de eerste hoofdstukken van het boek worden met name de verschillende processen belicht

die ten grondslag liggen aan het ontstaan en de ontwikkeling van strandbanken, strand en duinen. Zowel de fysische, chemische, biologische als geologische aspecten hiervan worden uitvoerig behandeld. Daarbij wordt per gebied ingegaan op de ligging en de verschijningsvorm van de kuststrook in de loop der tijden en op de aanwezige flora en fauna.

In de latere hoofdstukken van het boek wordt meer uitgebreid ingegaan op de ontginning van de kuststrook (mét haar achterland) door de verschillende volkeren die Nederland en België in de loop der tijden bewoond hebben. Zowel de culturele, de sociale, als de economische aspecten van de geschiedenis van deze volkeren komen daarbij aan de orde.

Aan het slot van het boek wordt nog een kort overzicht gegeven van aanverwante literatuur die handelt over de kuststrook van Nederland en België.

MARC JANSSEN